

PREVENCIA KARDIOVASKULÁRNYCH OCHORENÍ V KLINICKEJ PRAXI: ČO POTREBUJÚ VEDIETĚ PACIENTI

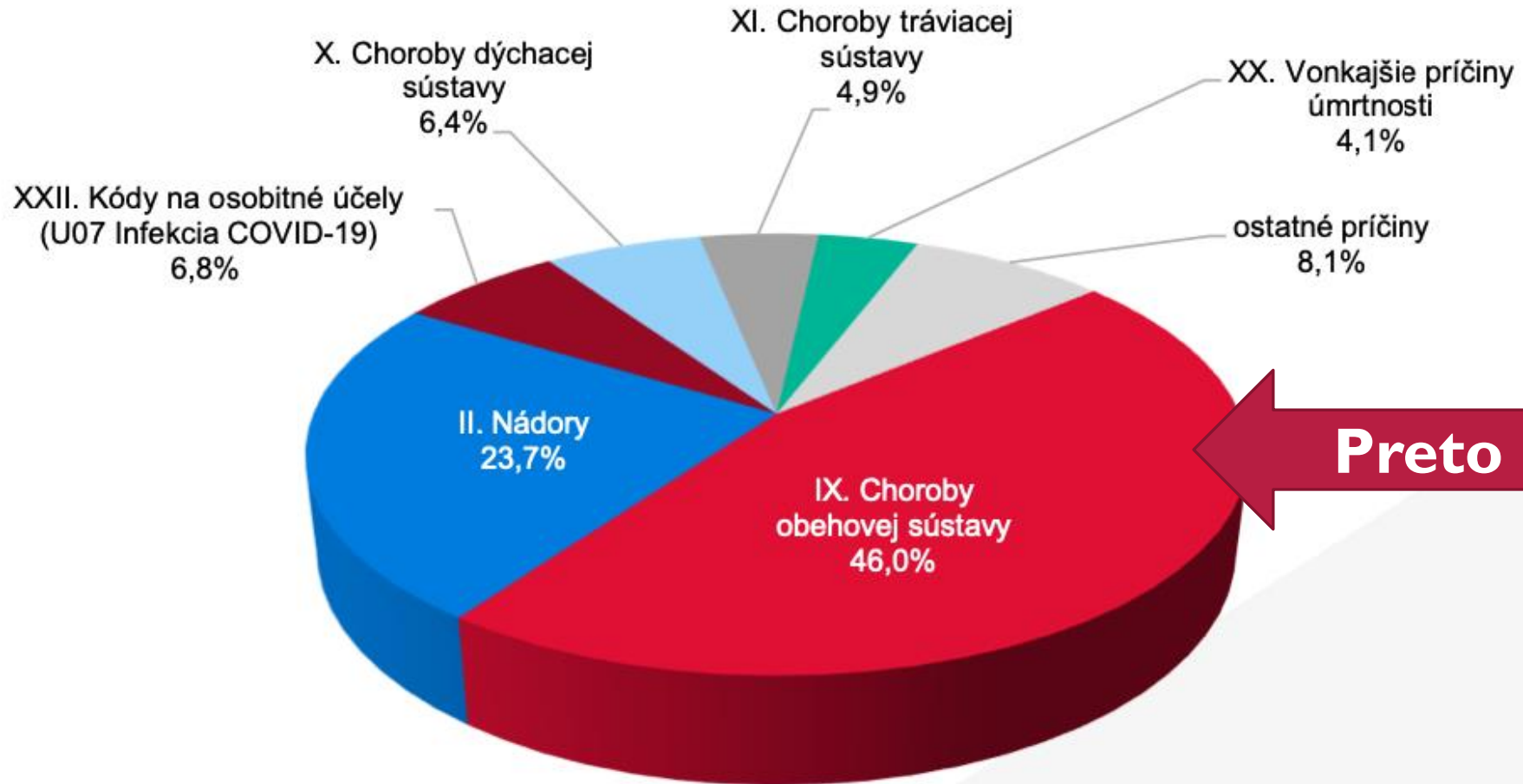

DOC. MUDR. BRANISLAV VOHNOUT

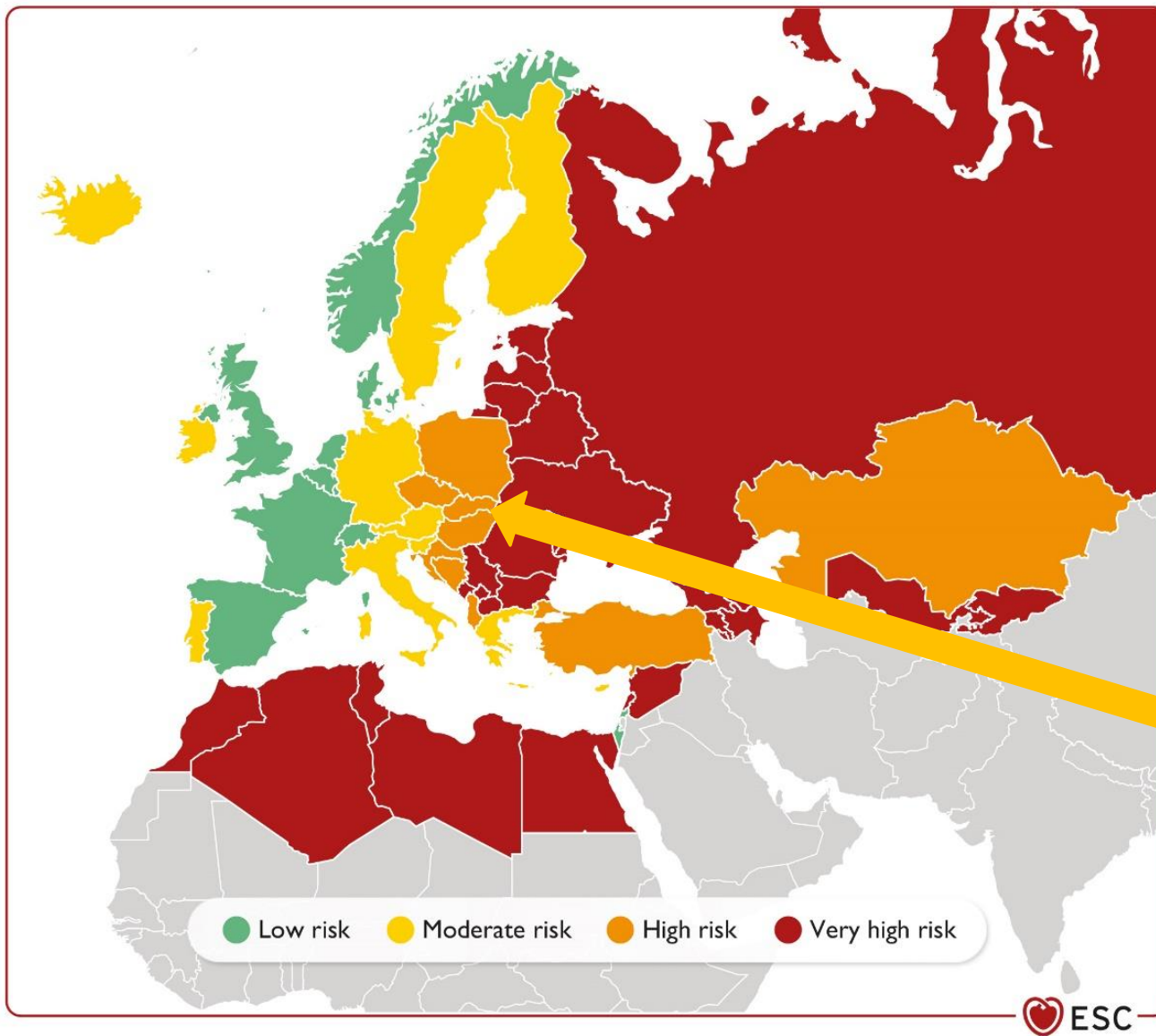
*Ústav výživy, FOaZOŠ a Koordinačné centrum pre familiárne hyperlipoproteinémie, SZÚ, Bratislava,
Ústav epidemiológie, LF UK, Bratislava
Diabetologická ambulancia, Diabeda s.r.o., Bratislava*

Prečo???

G 1.5.1 ŠTRUKTÚRA ZOMRETÝCH V SR PODĽA VYBRANÝCH PRÍČIN SMRTI, ROK 2020

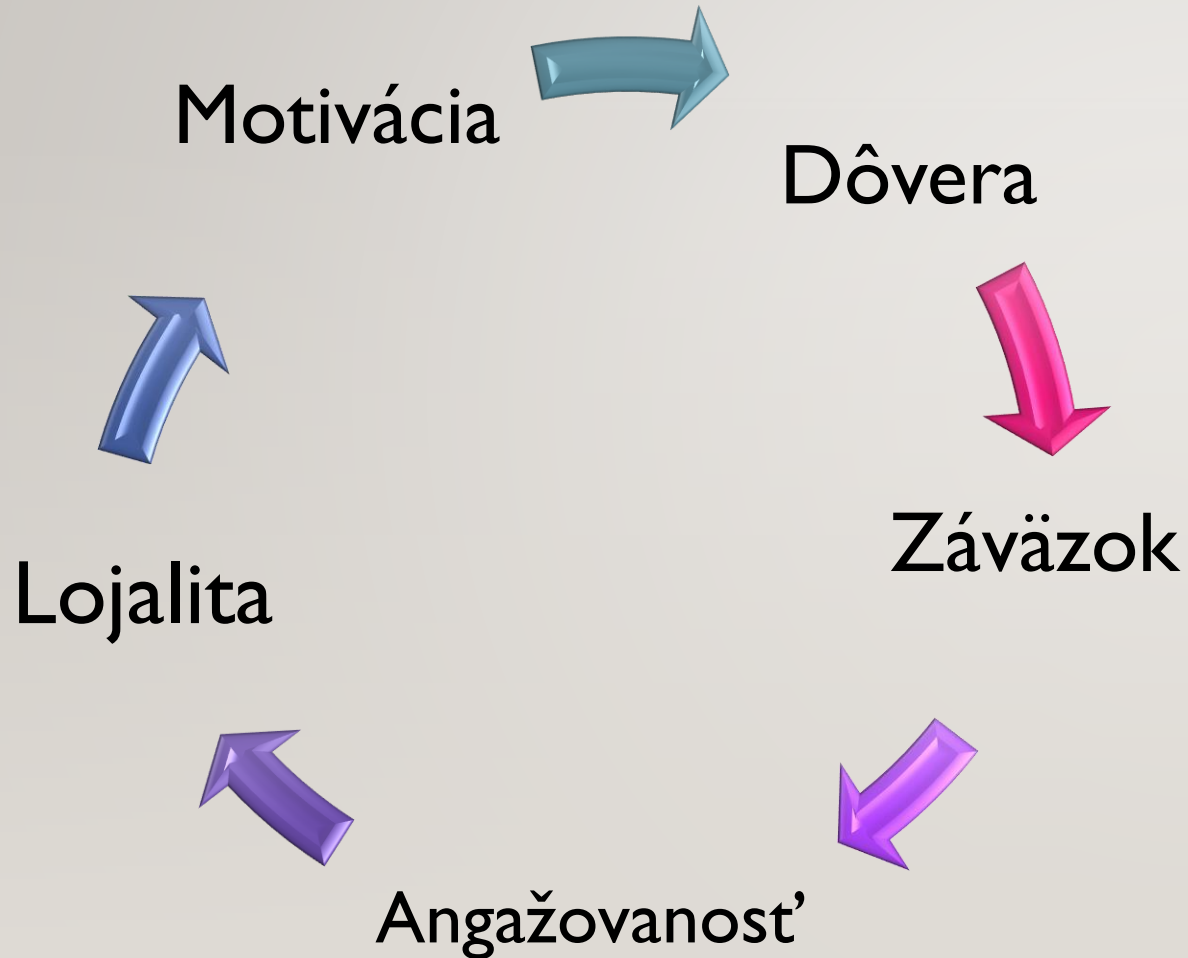
Preto

**Risk regions based on
World Health Organization
cardiovascular mortality
rates**

Klíč k úspěchu léčby – Adherencia PACIENTA

ANGAŽOVANOSŤ PACIENTA

Európska kardiologická spoločnosť prvýkrát v histórii preniesla odporúčané postupy aj na pacienta

- súbor 12 kľúčových bodov pre prevenciu kardiovaskulárnych ochorení
- zdôraznený angažovaný prístup pacienta k stanoveniu jeho KV rizika a k liečbe samotnej

NOVINKA

- Odporúčané postupy ESC pre klinickú prax
**Prevenčia kardiovaskulárnych ochorení v klinickej praxi:
Čo potrebujú pacienti vedieť**

teva

Čo sa tu pacient dozvie?

1. Ako stanoviť vlastné KV riziko

pravdepodobnosť rozvoja fatálnej i nefatálnej KV príhody (infarkt myokardu, mozgová mŕtvica) v určenom časovom období (10 rokov) u konkrétneho jedinca

2. Čo je dôležité na stanovenie mojej liečby

cieľové hodnoty krvného tlaku, lipidov a cukru
aké hodnoty podmieňujú farmakologickú liečbu

3. Ako znížiť vlastné KV riziko

aké možnosti liečby sa vám ponúka
životospráva - jednoduché kroky na zlepšenie môjho KV

rizika

Ciele pre každého

- zanechať fajčenie
- riadiť sa odporúčaniami ohľadom zdravej životosprávy
- systolický krvný tlak < 160 mm Hg

 Osoby **bez** preukázaneho kardiovaskulárneho ochorenia

 Osoby **s** diagnostikovaným/potvrdeným/preukázaným kardiovaskulárnym ochorením

 Osoby s konkrétnym ochorením, ako je diabetes alebo chronické ochorenie obličiek

Stanovenie rizika

Váš lekár/zdravotnícky pracovník vám pomocou príslušných modelov a výpočtov a po zvážení niekoľkých rizikových faktorov (vek, krvný tlak, hodnota cholesterolu a fajčenie) a ďalších okolností (potenciálnych „modifikátorov rizika“), ktoré môžu zmeniť váš rizikový profil, **stanoví vaše riziko rozvoja kardiovaskulárneho ochorenia**

Rozhovor informujúci pacienta o riziku rozvoja kardiovaskulárnych ochorení a o prínose liečby

Váš lekár/zdravotnícky pracovník s vami preberie, **čo pre vás váš rizikový profil znamená a aký prínos pre vás môže mať odporúčaný spôsob liečby**

Rozhodovanie o liečbe „šítej na mieru“ podľa vášho profilu rizika, potrieb a preferencií

Lekár vám poradí ohľadom:

- **zmien v životospráve** (strava, telesná aktivita, telesná hmotnosť, fajčenie)
- **liekov**, pokiaľ ich potrebujete užívať (pre prípadné zníženie krvného tlaku, cholesterolu alebo glykémie)

Následne by ste vy a váš lekár/zdravotnícky pracovník mali **dospieť ku spoločnému rozhodnutiu**

Čo sa tu pacient dozvie?

Ako stanoviť vlastné KV riziko

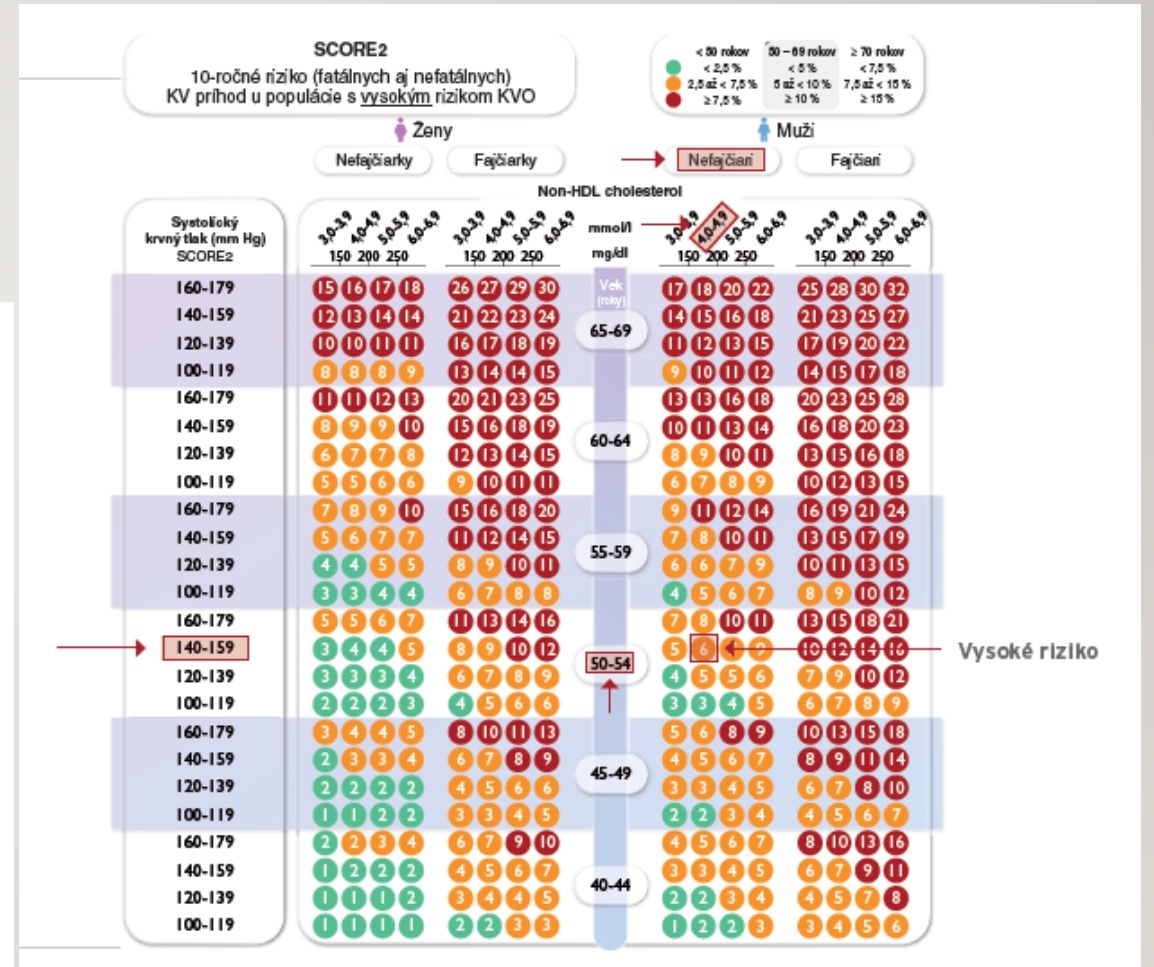
Príklad výpočtu celkového rizika rozvoja KVO

Ako príklad predkladáme prípad muža bez preukázaného KVO, ktorý navštívil svojho praktického lekára na Slovensku.

Tento muž má 53 rokov a neužíva žiadne lieky. Jeho hodnoty krvného tlaku sú 146 (systolický) na 87 (diastolický) mm Hg. Podľa posledného laboratórneho vyšetrenia má hodnotu non-HDL (non-high-density lipoprotein) cholesterolu 4,3 mmol/l. Je nefajčiar.

Pre výpočet sa použije verzia tabuliek SCORE2 pre populáciu s vysokým rizikom rozvoja KVO, pretože pacient má menej ako 70 rokov a žije na Slovensku, čo je krajina s vysokým rizikom rozvoja tohto ochorenia. Pod týmto textom je príslušná tabuľka pre výpočet. Po prvé, vyhľadá sa pre ňu príslušná **veková skupina** (50 - 54 rokov), následne skupina podľa **systolického krvného tlaku** (140 - 159 mm Hg) a potom skupina s **príslušnou hodnotou non-HDL cholesterolu** (4,0 - 4,9 mmol/l).

Podľa tabuľky existuje u daného pacienta v nasledujúcich desiatich rokoch 6 % pravdepodobnosť fatálnej alebo nefatálnej kardiovaskulárnej príhody (ako infarktu myokardu alebo cievej mozgovej príhody). U tejto osoby je teda vysoké riziko rozvoja KVO.

Čo je pacientovi odporúčané?

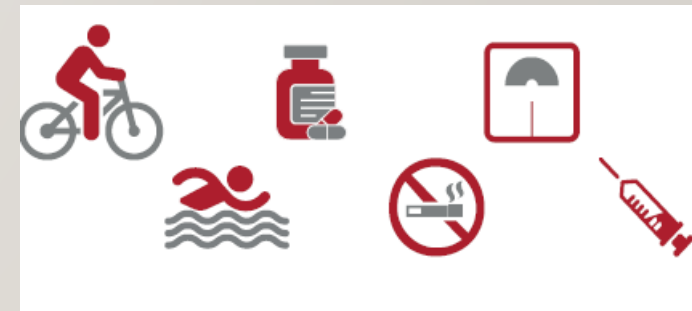
4. Absolvovať s lekárom/zdravotníckym pracovníkom **informovaný rozhovor** na tému riziko rozvoja KVO a prínosy liečby „šítej na mieru“
5. Rozhodovaní o liečbe musia byť výsledkom **spoločnej dohody** medzi vami a lekárom
6. Užívanie liekov **priaznivo ovplyvňujúcich rizikové faktory rozvoja KVO** (napr. krvného tlaku, cholesterolu) závisí od rizika rozvoja KVO.
7. O začatí liečby je potrebné rozhodnúť **individuálne** na základe **rozhodnutia, ktoré urobíte spoločne** so svojím lekárom

Čo môžeme urobiť ako lekár?

1. **Dostatočne a zrozumiteľne** pacientovi vysvetliť problematiku KV rizika a KVO (napr. pomocou SCORE 2 tabuľky, vaskulárny vek atď.)
2. Stanoviť si spoločne cieľové hodnoty jednotlivých RF
3. **Čo najúčinnejšie a čo najrýchlejšie** redukovať hlavné rizikové faktory KV rizika (TK, dyslipidémiu, DM)
4. Snažiť sa predovšetkým pri zmene životného štýlu zohľadniť sociodemograficko-ekonomickú situáciu pacienta

Kde nájdete informácie ?

Čo by som mal/a ako
pacient/ka vedieť o prevencii
kardiovaskulárnych ochorení
www.kapitolyozdravi.sk

Ako to robím ja ??

Kde je časový priestor osloviť pacienta a zhodnotiť jeho rizikové faktory?

Čas na to je, len ho správne využiť pri určitých situáciách...

Ako to robím ja ??

- Podľa všetkých dostupných výsledkov **stanovím s pacientom jeho KV riziko** (s použitím SCORE2 tabuliek). Toto stanovenie vykonávam aj pri každej následnej kontrole
- **Vysvetlím**, čo znamená táto hodnota (čo ho v nasledujúcich 10-tich rokoch môže stretnúť)
- U „nonadherentných“ pacientov používam aj komunikáciu tzv. vaskulárneho veku. Teda ako sú v skutočnosti staré jeho cievy
- **Vysvetlím** všetky možnosti ako môžeme KV riziko aj vaskulárny vek znížiť
- **Predstavím** pacientovi možnosti nefarmakologickej aj farmakologickej liečby
- **Využijem** dostupné edukačné materiály, prípadne odkážem pacienta na preverený zdroj informácií

Ako to robím ja ??

- Pri každej návšteve zisťujem či pacient užíva lieky
  - Užívate pravidelne lieky na cholesterol, krvný tlak, cukrovku...?
  - Podľa výsledkov si myslím, že ste ten liek nebrali – prečo?
  - Podpísanie vyhlásenia, že napriek poučeniu o KV riziku pacient liek užívať odmieta
  - Časť pacientov po takomto poučení liečbu akceptuje

Ďakujem vám za pozornosť

